

Uudenkaupungin kaupunki
Ympäristö- ja lupalautakunta
Mörnenkatu 2
23500 Uusikaupunki

Ilmoituspäätös
Yilm 1/2024 20.8.2024 § 81

Ilmoituspäätös / Jahtipolun ampumarata / Kalannin Erämiehet ry

Asia

Päätös ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee ulkona sijaitsevan, vähäisen ampumaratatoiminnan aloittamista.

Toiminnanharjoittaja ja yhteyshenkilö

Kalannin Erämiehet ry

Yhteyshenkilö Petri Puukki, sihteer@kalannineramiehet.fi

Toiminta ja sen sijainti

Jahtipolun ampumarata sijaitsee Kalannissa kiinteistöllä 895–407–1–185.

Luvan hakemisen peruste

Ympäristönsuojelulain (527/2014, muutos 1166/2018) liitteen 4 kohdan 7) mukaan ulkona sijaitseva ampumarata, jolla on tarkoitettu ammuttavaksi enintään 10 000 laukausta vuodessa ja jossa ei ole haulikkoammuntaan tarkoitettua rataa, on ilmoitusvelvollinen.

Lupaviranomainen

Ympäristönsuojelulain 22 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ilmoituksen.

Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitustilanne

Alue on maakuntakaavassa osoitettu merkinnällä M, maa- ja metsätalousvaltainen alue.

Ampumaradan sijaintipaikka ja ympäristö

Haja-asutusalueella sijaitseva, metsämaiden ympäröimä, pinta-alaltaan noin 3,5 ha:n kokoinen kiinteistö, jolla ei voimassa olevaa yleiskaavaa. Kalannin yleiskaavan laadinta on käynnissä.

Ampumarata-alueen ympäristö on maa- ja metsätalouskäytössä. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 290–500 metrin etäisyydellä. Kalannin päiväkotia ja Kalannin yhtenäiskoulu sijaitsevat noin kilometrin päässä.

Ampumarata ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Läheisyydessä ei ole pintavesiä eikä luonnonsuojelualueita tai Natura-kohteita.

Ampumasuunta on itään.

Hakemuksen mukainen toiminta

Vähäinen, ulkona sijaitseva, pienoiskivääreillä ja pienoispistooleilla ampumiseen tarkoitettu 9 paikkainen 50 metrin rata, joka on pääasiallisesti vain metsästysseuran omassa harjoituskäytössä ja vähäisessä määrin seuran järjestämiä kilpailuja/tapahtumia varten. Radalla ammutaan enintään 10000 laukausta vuodessa. Ampumaradan yhteyteen tullaan rakentamaan erillinen ampumalinja jousiammuntaa varten.

Ampuma-ajat ovat kaikkina viikonpäivinä klo 9–21. Ampumakilpailut järjestetään 2 kertaa vuodessa.

Ympäristökuormitus ja sen rajoittaminen

Ampuma-alue salaojitetaan ja luonnonvedet imeytetään hiekkasuodattimen läpi. Vaikutus on vähäinen; metsämaapohjaisella, murskepintaiseksi rakennettavalla rata-alueella vain luonnon pintavesiä, salaojitukseen ohjattavina.

Lyijynkeräys pystytään järjestämään kattavasti teräskontteihin rakennettavan metallisen luodinkeräimen avulla. Lyijymateriaalin jäädessä kontin sisälle sen toimitus pois vaarallisena jätteenä onnistuu.

Omavalvonta käyttömäärästä ja laukausmääristä vuositasolla.

Melu

Naapureiden alustava kuuleminen ja kohteen esittely järjestettiin 30.6.2023. Ammunnat suoritettiin pienoiskiväärillä (vaimentimella ja ilman) ja pienoispistoolilla, käyttäen yliäänisiä .22 LR -patruunoita. Äänenvaimenninta käytettäessä todettiin, ettei laukausääni kantautunut lähimpään kiinteistöön, mutta ilman vaimentimen käyttöä laukausääni kuului sinne; pienoispistoolilla ammuttaessa ääni kantautui lähimpään naapuriin voimakkaimpana, mutta liikenteen aiheuttama taustamelu kuitenkin peitti laukausääntä jokaisen .22 LR -asetyypin osalta. Kyseiset koeammunnat toteutettiin aukealla paikalla, joten radalle rakennettavien vallien melua suuntaava ja vaimentava vaikutus ei ollut vielä arvioitavissa; taustavallin tulee muodostamaan konttirakennelma, ja sivuvallit rakennetaan noin 3 m:n korkuisiksi, mahdollisen kuusiaidan tullessa vallin päälle. Rata tulee olemaan pääasiassa vähämeluisemmassa pienoiskiväärikäytössä, eli pienoispistooliammuntaa tehdään lähinnä vain loukkupyöntikäyttöön tarkoitettujen aseiden testaamiseen/kohdistamiseen. Äänenvaimentimien aktiiviseen käyttöön tullaan kannustamaan aina, kun se on käytettävässä aseessa mahdollista.

Melun vaikutusta arvioidaan vielä uudelleen, kun radan melua vaimentavat valli- ja katosrakenteet ovat valmistuneet.

Asian käsittely

Asian vireille tulo

Vähäisten ampumaratojen ilmoitus on jätetty 3.5.2024.

Ilmoituksesta tiedottaminen

Ilmoituksesta on tiedotettu kuulutuksella Uudenkaupungin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ilmoitustaululla 14.5. – 20.6.2024.

Asiasta on erikseen annettu tieto tiedossa oleville asianosaisille 500 metrin etäisyydellä. Asiakirjat ovat kuulutuksen ajan olleet nähtävillä Uudenkaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen verkkosivuilla.

Tarkastuskäynnit

Ampumaradalle on tehty maastokäynti 10.7.2024.

Lausunnot

Ilmoituksesta pyydettiin lausunto ympäristönsuojelulain 42 § kohdan 2) mukaisesti kunnan terveydensuojeluviranomaiselta. Kunnan terveydensuojeluviranomainen toteaa 3.6.2024 annetun lausunnon mukaan, että terveydensuojeluviranomainen ei voi arvioida ampumaradan melusta mahdollisesti syntyvää terveyshaittaa ilman meluselvitystä.

Muistutukset ja mielipiteet

Ilmoituksen johdosta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Vastine lausuntoon

Toiminnanharjoittaja antoi vastineen lausunnosta 16.7.2024. Vastineessa todetaan seuraavaa: Kysymyksessä on pienoiskiväärirata. Ampuminen tapahtuu sisätilassa, joka on äänieristetty. Ainoastaan ampumaluukku on avoinna ammuttaessa. Pienoiskiväärin lähtönopeus on niin hidas, että äänivallin rikkoontumista ei tapahdu, joka on isoimmilla aseilla ammuttaessa voimakas äänen aiheuttaja. Pienoiskiväärin ääni syntyy aseesta. Kun pienoiskiväärissä käytetään äänenvaimenninta, niin ääni on pienempi kuin ilmakiväärillä. Melumallinnus on toiminnanharjoittajan mukaan tarpeeton tässä vaiheessa. Mikäli äänet aiheuttavat haittaa lähiseudun asukkaille niin sitten tehdään melumallinnus. Radan ympäristösuojeluilmoitukseen ei tullut yhtään muistutusta. Ampumaratojen lisääminen on myös valtion tahtotila.

Ympäristö- ja lupalautakunnan ratkaisu

Ympäristö- ja lupalautakunta myöntää Kalannin Erämiehet ry:lle ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaisen ilmoituspäätöksen vähäisen ampumaradan toimintaan kiinteistölle 895–407–1–185.

Päätöksen saajan on noudatettava toiminnassaan ilmoituksessa ja sen liitteissä esittämiään tietoja sekä tässä päätöksessä annettuja määräyksiä.

Määräykset

Ampumaratatoiminta

- 1) Ampumaradalla saa ampua seuraavasti:
- kaikkina viikonpäivinä klo 9–21

Ampuminen radalla on kielletty arki- ja juhlapyhinä.

- 2) Ampumaradan käyttöajoista on tiedotettava ampumarata-alueella siten, että kaikki rataa käyttävät tietävät niistä. Luvan saajan on valvottava, että ampumarataa käytetään ainoastaan lupamääräyksissä sallituina aikoina, ja että radan käyttäjät muutoinkin noudattavat tässä päätöksessä annettuja määräyksiä.

Ampumaradan ympäristössä tulee olla riittävästi rata-alueesta varoittavia kylttejä.

Meluntorjunta

- 3) Ammunnan aiheuttama melutaso ei saa ylittää A-painotettuna enimmäisäänitasona impulssiaikavakiolla (L_Amax) määritettynä valtioneuvoston päätöksen (VNp 53/1997) mukaisia ampumaradoille annettuja ohjearvoja, jotka ovat 65 dB vakituisen asutuksen alueille ja 60 dB loma-asutuksen alueille. Melutason ylittyessä tulee ryhtyä välittömästi korjaaviin toimiin ja varmistaa sen jälkeen toiminnan määräyksenmukaisuus. Raja-arvon ylittyminen tulkitaan ympäristöministeriön ohjeen ympäristömelun mittaamisesta (1995) mukaisesti.

Tarvittaessa, esimerkiksi silloin, jos radan melusta tulee valituksia, voidaan toiminnanharjoittaja velvoittaa teettämään melumittauksia. Mittaustulosten perusteella voidaan antaa melua tai meluntorjuntaa koskevia määräyksiä.

Maaperän suojeleminen ja haittojen minimoiminen

- 4) Kaikissa suojaustoimissa on varauduttava rakenteisiin, jotka mahdollistavat maaperän puhdistamisen. Mikäli ampumarata-alueella kaivetaan tai vaihdetaan maa-aineksia, on maaperän mahdolliset haitta-aineet selvitettävä ennen töihin ryhtymistä. Maa-ainesten käsittelystä tulee ilmoittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen toimenpiteeseen ryhtymistä.

Jätehuolto

- 5) Radan jätehuollossa on noudatettava Uudenkaupungin kaupungin jätehuoltomääräyksiä. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on kerättävä erikseen ja toimitettava asianmukaiseen jatkokäsittelyyn. Määräys koskee myös metallista hylsyjätettä. Radan käyttö ei saa aiheuttaa roskaantumista tai epäsiisteyttä.

Tiedottaminen ja valvonta

- 6) Luvan saajan on nimettävä ampumaradan hoidosta ja valvonnasta vastaava henkilö, ratavastaava, jonka tulee olla selvillä päätöksestä ja sen määräyksistä. Ratavastaavan yhteystiedot on ilmoitettava lupaviranomaiselle.

- 7) Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että päätöksessä annetut vaatimukset annetaan tiedoksi kaikille ampumarata-aluetta käyttäville. Päätöksen saajan on valvottava, että ampumarataa käytetään ainoastaan määräyksissä sallittuina aikoina ja että radan käyttäjät muutoinkin noudattavat tässä päätöksessä annettuja määräyksiä.

Tarkkailua ja raportointia koskevat määräykset

- 8) Ampumaradan toiminnasta tulee pitää kirjaa. Kirjanpitoon tulee jokaisen radan käyttäjän merkitä ratakohtaisesti vähintään seuraavat tiedot: ampuma-aika, käytetty ase ja laukausten määrä.

Kirjanpidosta on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava yhteenveto ympäristönsuojeluviranomaiselle. Vuosiyhteenvedon tulee sisältää ainakin seuraavat asiat:

- ampujamäärät
- ampumapäivien määrät sekä kilpailupäivät
- laukausten määrät aselajeittain
- tiedot jätteiden määristä, laadusta ja toimituspaikoista
- tiedot häiriö- ja poikkeustilanteista ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä

Paras käyttökelpoinen tekniikka

- 9) Toiminnanharjoittajan on seurattava oman alansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja varauduttava tarvittaessa sen käyttöönottoon.

Toiminnan lopettaminen

- 10) Toiminnan olennaisesta lisäämisestä tai muuttamisesta, lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta tulee ilmoittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle.
- 11) Toiminnan loputtua on ampumarata-alue kunnostettava ja rakenteet poistettava. Kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista, on esitettävä selvitys ampumaradan maaperän pilaantuneisuudesta ja puhdistamistarpeesta sekä ampumaradan lopettamistoimenpiteistä. Maaperän kunnostamisesta tulee tarvittaessa tehdä ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisesti ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle.

Perustelut

Yleiset perustelut

Kun ampumaradan toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain ja niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ilmoituksen hyväksymisen edellytykset. Toimittaessa päätöksen mukaisesti ei toiminnasta normaalitilanteessa aiheudu terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa,

maaperän taikka pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta muun tärkeän käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä naapuruussuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta rasiitusta.

Edellytykset ilmoituksen hyväksymiselle ovat olemassa.

Vastaus lausuntoon

Lausunto on otettu soveltuvin osin huomioon meluntorjuntaa koskevassa määräyksessä.

Määräysten yksilöidyt perustelut

Määräykset 1 ja 2: Päätöksessä on hyväksytty hakijan esittämät ampuma-ajat. Ampumamäärät ovat vähäiset eikä kuulutusaikana ole jätetty muistutuksia koskien melua. Asettamalla ampuma-ajat selvästi nähtäville varmistetaan se, että radan käyttäjät ovat tietoisia niistä. Rajoituksista tiedottaminen radan käyttäjille tapahtuu parhaiten paikalla olevilla tauluilla. Radan merkitsemisellä riittävin varoituskyltein varmistetaan, etteivät ulkopuoliset mene ampumarata-alueelle ja rata-alueen turvallisuus säilyy.

Määräys 3 perustuu valtioneuvoston päätöksessä (53/1997) annettuun ohjearvoon. Ampumaradan aiheuttamista haitoista merkittävin on melu, joka impulssimaisuuden vuoksi koetaan häiritseväksi. Toiminnasta aiheutuvalla melulla häiriintyvissä kohteissa asetetaan raja-arvo määräyksessä 3. Enimmäistaso on annettu ampumaradan aiheuttamien meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi. Määräyksellä mahdollistetaan melumittausten suorittaminen tarvittaessa.

Määräys 4 perustuu maaperän ja pohjaveden pilaamiskieltoon. Luodeista peräisin oleva lyijy ja muut raskasmetallit aiheuttavat maaperän pilaantumista ja pitkällä aikavälillä liukenevat myös pohja- ja pintavesiin. Kirjallisuuslähteiden mukaan ampumaratojen haitta-aineet eivät yleensä kulkeudu kauas. Siten ampumaradan toiminnasta ei aiheudu välitöntä ympäristön pilaantumista edellyttäen, että ratarakenteet, kuten taustavalli poistetaan tarvittaessa ja toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn.

Määräys 5 on annettu roskaantumisen ja ympäristön pilaantumisen estämiseksi.

Määräys 6 koskee ampumaratatoiminnasta vastaavan henkilön nimeämistä. Ampumaradalla täytyy olla vastaava henkilö, ratavastaava jo ampumaratalain (763/2015) mukaan. Henkilön tulee olla selvillä päätöksestä ja sen sisällöstä. Ampumaradan ympäristönsuojelun riittävän tason turvaamiseksi ja viranomaisen yhteydenpidon helpottamiseksi on tarpeen, että toiminnalle on nimetty ympäristöasioista vastaava henkilö, joka tuntee toimintaan liittyvät säännökset ja määräykset ja huolehtii kirjanpidosta.

Määräyksellä 7 varmistetaan, että toiminnanharjoittaja tiedottaa radan toimintaa ohjaavan päätöksen sisällöstä ampumaradan käyttäjiä ja valvoo radan käyttöä.

Määräys 8 on tarpeellinen viranomaisvalvontaa varten. Raportin perusteella seurataan, toimiiko ampumarata määräysten mukaisesti. Vuosiyhteenvetoraportti antaa tietoa radan ympäristönsuojelusta ja sen muutoksista. Poikkeukselliset tilanteet voivat lisätä ympäristökuormitusta.

Määräys 9: Parhaalla käyttökelpoisella tekniikalla tarkoitetaan mahdollisimman tehokkaita ja kehittyneitä, teknisesti tai taloudellisesti toteuttamiskelpoisia puhdistusmenetelmiä sekä toimintatapoja, joilla voidaan ehkäistä toiminnan aiheuttama ympäristön pilaantuminen tai tehokkaimmin vähentää sitä.

Määräyksessä 10 on annettu lainsäädännön vaatimat toiminnan muuttamiseen tai lopettamiseen liittyvät määräykset. Toiminnanharjoittajan vaihtuminen tai toiminnan lopettaminen vaikuttavat toiminnan valvontaan. Tämän vuoksi näistä muutoksista on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Ympäristöministeriö on julkaissut selvityksen ”Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT), Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta, 2014 ”, jossa on kuvattu ampumaratojen tämänhetkinen BAT- ohjeistus.

Määräys 11 on annettu alueen saattamiseksi ennalleen toiminnan loputtua. Toiminnan lopettamisessa on ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi erityisen tärkeää, että kiinteistö saatetaan ympäristöltään asianmukaiseen kuntoon. Toiminnan lopettaminen edellyttää, että toimintaan liittyneet ympäristöriskit ja jätteet on poistettu. Edellä mainittujen seikkojen vuoksi toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava lupamääräysten mukaisesti.

Ilmoituspäätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen muuttamiseen on haettava ympäristölupa tai tehtävä ympäristönsuojelulain mukainen ilmoitus.

Asetusten noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tässä päätöksessä olevia määräyksiä ankarampia määräyksiä tai päätöksestä poikkeavia säännöksiä ilmoituspäätöksen voimassaolosta, on asetusta noudatettava.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014, muutos 1166/2018) 2, 5-8, 11 -12, 14 -17, 20, 22, 27, 34,39, 42 -45, 48-49, 52-53, 58-62, 66, 70, 83-87, 133,136, 170, 190-191 ja 205 §:t

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014, muutos 50/2019) 2-4 ja 11 -15 §:t

Jätelaki (JäteL 646/2011) 5-6, 8, 12 -17, 28 -29, 72 -73, 118 -122 §:t

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17 §

Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997)

Maksu

Ilmoitusmenettelypäätöksen käsittelystä peritään ympäristö- ja lupalautakunnan hyväksymän taksan perusteella 1650 €.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös:

Hakija
Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuolto
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Lounais-Suomen poliisilaitos

Ilmoitus päätöksestä:

Asianosaiset
Ilmoitustaulu

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusoikeus ilmoituspäätöksestä on ilmoituksen tekijällä ja niillä, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä niillä viranomaisilla, joiden tehtävänä on valvoa asiassa yleistä etua.

Valitusosoitus on liitteenä.